

Arhitektuuri ja ehituse õppekavagrupi hindamisotsus Eesti Kunstiakadeemia

12/06/2017

**Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuuri
kõrghariduse hindamisnõukogu otsustas kinnitada
hindamiskomisjoni aruande ja viia järgmine Eesti
Kunstiakadeemia arhitektuuri ja ehituse õppekavagrupi
esimese ja teise õppeastme kvaliteedihindamine läbi 7 aasta
pärest**

Lähtuvalt ülikooliseaduse § 10 lg-s 4 ja Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuuri põhimääruse punktides 3.7.3 ja 3.7.1 sisalduva volituse põhjal kehtestatud dokumendi "Õppekavagrupi kvaliteedi hindamine kõrghariduse esimesel ja teisel astmel" punktist 41.1 sedastab Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuuri kõrghariduse hindamisnõukogu (edaspidi Nõukogu) järgmist:

1. Eesti Kunstiakadeemia kooskõlastas EKKAgas õppekavagrupi kvaliteedihindamise aja 14.03.2016.
2. EKKA juhataja kinnitas 15.02.2017 korraldusega Tallinna Tehnikaülikooli, Tallinna Tehnikaülikool, Tallinna Tehnikakõrgkooli ja Eesti Kunstiakadeemia arhitektuuri ja ehituse õppekavagrupi esimese ja teise õppeastme kvaliteedi hindamise komisjoni (edaspidi komisjon) koosseisus

Matti Rautiola	komisjoni esimees – professor, arhitekt, peadirektor, ARRAK Architects Kiiskilä, Rautiola, Building Information Foundation (Soome)
Hermann Blum	komisjoni liige üliõpilasena, ETH Zürich, ESU (Šveits)
Philippe Bouillard	professor, Université Libre de Bruxelles (Belgia)
Ardi Van Den Brink	professor of Landscape Architecture, Wageningen University (Holland)
Emma Järvenpää	komisjoni liige üliõpilasena, Leiden University (Holland)
Tiit Kerem	tegevjuht, AS Telora-E (Eesti)
Juris Rihards Naudžuns	professor, Riga Technical University (Läti)
Herman Neuckermans	emeriitprofessor, KU Leuven, Department of Architecture

	(Belgia)
Mark G. Richardson	Deputy Vice President for Global Engagement, University College Dublin (Iirimaa)
Paul Rullmann	Chairman of the WTR, the Scientific Technical Council of SURF (Holland)

3. Eesti Kunstiakadeemia esitas arhitektuuri ja ehituse õppekavagrupis hindamisele järgmised õppekavad:

Arhitektuur ja linnaplaneerimine (integreeritud õpe)
Urbanistika (magistriõpe)

4. Eesti Kunstiakadeemia esitas eneseanalüüsi aruande EKKA büroole 14.12., mille hindamiskoordinaator saatis komisjonile 21.12.2016.
5. Hindamiskülastus Eesti Kunstiakadeemias toimus 16.03.2017.
6. Komisjon saatis hindamisaruande projekti EKKA büroole 2.05.2017, mille EKKA edastas kõrgkoolile kommenteerimiseks 12.05.2017 ja millele Eesti Kunstiakadeemia esitas vastuse 29.05.2017.
7. Komisjon esitas lõpliku hindamisaruande EKKA büroole 5.06.2017. Hindamisaruanne on otsuse lahutamatu osa. Aruanne on kättesaadav EKKA koduleheküljel.
8. Lõpliku hindamisaruande ja eneseanalüüsi aruande edastas Nõukogu sekretär Nõukogu liikmetele 5.06.2017.
9. Nõukogu arutas saadud dokumente 11.-12.06.2017 istungil 10 liikme osalusel ning otsustas tuua hindamisaruandest välja järgmised Eesti Kunstiakadeemia arhitektuuri ja ehituse õppekavagrupi esimest ja teist õppeastet puudutavad tugevused, soovitusel ning parendusvaldkonnad.

Üldine soovitus kõrgkoolidele arhitektuuri ja ehituse õppekavagrupis

Soovitav on oluliselt parandada koostööd arhitektuuri ja ehituse osakondade vahel erinevates Eesti kõrgkoolides, et kasutada võimalikult tõhusalt ära olemasolevaid nappe ressursse ja toetada seeläbi arhitektuuri ja ehituse õppevaldkonna arengut riiklikul tasandil.

Üldised soovitusel kõrgkoolidele ARHITEKTUURI õppekavade osas

- 1) Kõrgkoolidel tuleks olemasolevate ressursside piires võtta õppekavade sisu kujundamisel arvesse tuleviku väljakutseid ühiskonnas, eriti mis puudutab demograafilisi muutusi, keskkonnaprobleeme, tehnoloogilist revolutsiooni, majanduse, standardite ja tööstuse globaliseerumist, kodanikuühiskonna arengut jmt. Kiiresti muutuvmas maailmas oleks kasulik teha valdkondadevahelist koostööd – peamiselt just arhitektuuri ja ehituse erialadel, kuid ka teiste ülikoolidega.

- 2) Hindamiskomisjonile jäi selgusetuks, miks on juba niigi piiratud ressursid jagatud kolme lähedalasetseva arhitektuurikooli vahel. Soovitatav on teha kõrgkoolide ja õppekavade vahel tihedat koostööd, õppekavu omavahel paremini eristada ning uurida võimalusi edasise sünergia loomiseks.
- 3) Soovitatav on soodustada ja otsida uusi koostöövorme sidusrühmadega.
- 4) Õppejõudude töötasu peab olema konkurentsivõimeline, sest madala töötasuga kaasneb risk kaotada juhtivad õppejõud ning puudub võimalus kaasata uusi talente, sh välismaalt.
- 5) Lahendada tuleks probleemid välismobiilsuse käigus omandatud ainepunktide ülekandmisel.

Eesti Kunstiakadeemia ARHITEKTUURI õppekavad

Tugevused

- 1) Õpingute ülesehitus on hästi planeeritud ning väga loogiline. Õppekavad on ambitsioonikad ning hästi ellu viidud.
- 2) Üliõpilased omandavad juba õpingute alguses oskuse kasutada uusi infotehnoloogilisi vahendeid, mille abil väljendada oma loomingulisi ideid.
- 3) Õppekavaarendus toimub järjepidevalt koostöös teiste osakondade ning kõrgkoolide, erialaliitude ja praktikutega.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Eneseanalüüsi aruandes on välja toodud, et tulevastelt arhitektidelt oodatakse interdistsiplinaarset võimekust, aga praktikas võiksid teised õppeained olla suuremas mahus ja loomingulisemalt lõimitud kooliprojektidesse, arendamaks tudengite oskust oma projekteerimisotsuseid teaduslikele alustele põhistada ja intellektuaalselt põhjendada.

Arhitektuur ja linnaplaneerimine (integreeritud õpe)

Tugevused

- 1) Õppekaval toimuv õpe on kõrgetasemeline.
- 2) Õppekava on heas tasakaalus, projektitöid toetab terve hulk erikursusi.
- 3) Õpperuumide atmosfäär on väga meeldiv. Igal kursusel on oma stuudioruum, mis on ühendatud maketeerimiseks ja kaasaegse tehnika kasutamiseks mõeldud ühisruumidega - seda kõike üldise ruumikitsikuse seatud piirides.
- 4) Õppehoones on olemas heal tasemel raamatukogu.
- 5) Üliõpilastel on lubatud kasutada sisearhitektuuri osakonna puu- ja metallitöökodasid.
- 6) Tänu väliskoostöö raames hangitud rahastusele on avatud professor energiätõhususe erialal.
- 7) Üliõpilaste käsutuses on laialdasel hulgal tehnoloogilisi vahendeid, mida pidevalt ajakohastatakse.
- 8) Korraldatakse iga-aastaseid näitusi ja õppereise.
- 9) Alates 2012. aastast on arhitektuuriosakond välja andnud ajakirja "Ehituskunst".
- 10) EKA on pööranud tähelepanu subjektiivsuse probleemile üliõpilastööde hindamisel ja lahendanud selle, pakkudes üliõpilastele vaba valikut erinevate magistristuudiote vahel.
- 11) Mitmekülgne õppejõudkond võimaldab üliõpilastel tutvuda erinevate, üksteist täiendavate vaatenurkadega erialale ja selle teoreetilistele aspektidele.
- 12) Üliõpilaste välismobiilsuse tase on kõrge. Samuti kasvab välisüliõpilaste arv.
- 13) Väljalangevus on madal. Üliõpilaste töölerakendumise määr on kõrge.
- 14) Üliõpilaste ja õppejõudude vahel valitsevad head suhted.

- 15) Õppekaval on head sidemed väliste huvirühmadega, kes on rahul üliõpilaste erialase ettevalmistusega.
- 16) Üliõpilastööd on kõrgetasemelised.
- 17) Õppekava õppejõududel on tihedad suhted vilistlastega.
- 18) Sisseastumislävend on kõrge, vastu võetakse ainult võimekad üliõpilaskandidaadid.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Kuna ühiskonna vajadused on muutumas ning lahendust vajavate küsimuste ring üha laieneb – ökoloogilised probleemid, vananeva elanikkonna ja plahvatusliku immigratsiooni tekitatud demograafilised küsimused, poliitika, kultuuri ja majanduse rahvusvahelistumine, tehnoloogia areng, ühiskondlike struktuuride muutumine, kodanikuühiskonna ja ühistöötamisstruktuuride areng ja linnastumine – tekib uusi ülesandeid ka arhitektide jaoks. Õppekava peaks sisaldama ulatuslikku valikainete süsteemi, mis neid teemasid käsitlevad. Praeguste kursuste suuruse juures ei ole see võimalik. Praktikapõhine teaduslik uurimistöö on üks samm uute lahenduste pakkumiseks.
- 2) Mahuline arhitektuur ei ole ilma linnakeskkonnateadlikkuse ja uurimuspõhiste kujundusprintsipiideta kestlik. Seni on urbanistikaosakond teinud huvitavat tööd, aga sealset üliõpilaste arvu võiks suurendada ja osakonna ettevõtmiste sidet konkreetsete mahulise arhitektuuri projektidega tihendada.
- 3) Et vältida õppekava killustatust, on soovitatav viia ellu eneseanalüüsis välja toodud plaan lõimida erikursused stuudioprojektidega.
- 4) Õpperuumide piiratud pörandapind ei võimalda neis korraldada ulatuslikumaid näitusi või muid ruumilise iseloomuga üritusi.
- 5) Tagatud ei ole liikumisraskustega inimeste ligipääs õppehoonele – trepid on järsud ja puudub lift.
- 6) Tunniplaani tuleks viia paremasse tasakaalu, et liiga paljude projektitööde esitamine ei langeks korraga samasse ajaperioodi.
- 7) Õppejõudude koolitamiseks napib aega ja rahalisi vahendeid.
- 8) Parandada võiks üliõpilaste teadlikkust nõustamisteenustest.
- 9) Vaid osa õppetööst viiakse läbi inglise keeles, mis võib osutada probleemiks juhul, kui kasvab välisüliõpilaste arv.
- 10) Puudub toetusprogramm erivajadustega üliõpilastele.
- 11) Murekohaks on üliõpilaste kõrge õppetöökoormus. Tagada tuleks üliõpilaste töökoormuse vastavus ainepunktide mahule.
- 12) Välispraktikal või õpirändes osalenud üliõpilaste jaoks on keerukas õpinguid nominaalajaga lõpetada.
- 13) Tagasiside on enamjaolt mitteformaalne. Soovitatav on tagasiside andmise mehhanismid vähemalt mingil määral formaliseerida.

Urbanistika (magistriõpe)

Tugevused

- 1) Linnaanalüüsi suund on terve kooli tugevuseks. Linnakeskkonna kujunemise ajaloo mõistmine aitab linnakeskkonda teadlikult ja igas mõttes kestlikult kujundada.
- 2) Koostöö välismaiste spetsialistide ja institutsioonidega on hindamatu tähtsusega, kuna võimaldab olla kursis päevakajalise diskussiooniga ning seada kohalikud suundumused laiemasse rahvusvahelisse konteksti.
- 3) Õppejõud on õppetöele pühendunud ja üliõpilaste jaoks kättesaadavad.
- 4) Õpperuumid- ja vahendid on heal tasemel.

- 5) Ehitamisel on uus õppehoone, mis pakub uusi väljavaateid õppetöö ja ürituste korraldamisel.
- 6) Entusiastlikud õppejõud kasutavad interaktiivseid õpetamismeetodeid. Õppetöös on eksperimentaalne mõõde.
- 7) Tööandjad on õppekava lõpetanutega rahul.
- 8) Toimub tihe suhtlus vilistlastega.
- 9) Väikesed õpperühmad võimaldavad personaalset lähenemist.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Õppetöö korraldus tuleks muuta paindlikumaks, et üliõpilased saaksid kombineerida omavahel erinevaid erialavaldkondi. Likvideerida tuleks kattuvused tunniplaanis ja erinevate ürituste vahel.
 - 2) Õppejõudude praeguse palgataseme juures on keeruline urbanistikaõpinguid laiendada. Kuna õppekava edukuse eelduseks on eelkõige pädevate õppejõudude olemasolu, võib sellega kaasneda õpingute marginaliseerumise risk.
 - 3) Õppejõudude õpetamisoskusi tuleks süstemaatiliselt arendada.
 - 4) Riskikohaks on õppekava sõltuvus üksikutest välisõppejõududest.
 - 5) Vastuvõtuprotseduure tuleks tõhustada, et vähendada kõrget väljalangevust. Nominaalajaga lõpetavate üliõpilaste arv võiks olla suurem.
- 10.** Dokumendi „Õppekavagrupi kvaliteedi hindamine kõrghariduse esimesel ja teisel astmel“ p 41 sätestab, et hindamisnõukogu kinnitab hindamisaruande 3 kuu jooksul pärast selle saamist. Nõukogu kaalub hindamiskomisjoni poolt välja toodud tugevusi, parendusvaldkondi ja soovitusi ning otsustab viia järgmine õppekavagrupi kvaliteedi hindamine läbi kas seitsme, viie või kolme aasta pärast.
- 11.** Nõukogu kaalus punktis 9 toodud tugevusi, parendusvaldkondi ja soovitusi ning leidis, et õppekava, sellel toimuv õpe ning õppealane arendustegevus vastavad nõuetele ning regulatsiooni Õppekavagrupi kvaliteedi hindamine kõrghariduse esimesel ja teisel astmel“ p 41.1

OTSUSTAS

Kinnitada hindamisaruanne ning viia järgmine Eesti Kunstiakadeemia arhitektuuri ja ehituse õppekavagrupi esimese ja teise õppeastme kvaliteedi hindamine läbi 7 aasta pärast.

Otsus võeti vastu 10 poolthäälega. Vastu 0.

- 12.** Järgmise õppekavagrupi kvaliteedihindamise aja kooskõlastab EKKA büroo Eesti Kunstiakadeemiaiga hiljemalt 12.06.2023.
- 13.** Nõukogu teeb Eesti Kunstiakadeemiaile ettepaneku esitada EKKA-le hiljemalt 12.06.2018 tegevuskava aruandes toodud parendusvaldkondade ning soovitude arvestamise kohta.
- 14.** Isikul, kes leiab, et otsusega on rikutud tema õigusi või piiratud tema vabadusi, on võimalik esitada vaie EKKA hindamisnõukogule 30 päeva jooksul pärast seda, kui vaide esitaja vaidlustatavast toimingust teada sai või oleks pidanud teada saama. Otsuse kohtulik vaidlustamine on võimalik 30 päeva jooksul alates selle kättetoimetamisest, esitades kaebuse Tallinna Halduskohtu Tallinna kohtumajja halduskohtumenetluse seaduses sätestatud korras.

Tõnu Meidla
Nõukogu esimees

Hillar Bauman
Nõukogu sekretär

